

PHYTOPHTHORA.

Phytophthora is een erg gevreesde in de landbouw.

Men is erg alert op de aanwezigheid ervan. Vroeger werd op de radio een speciale weerpraatje gehouden om de boeren te waarschuwen wanneer er ideale weersomstandigheden waren waarbij de phytophthora zich snel kon verspreiden.

De ziekte, een schimmelaantasting, kan een gehele aardappeloogst vernietigen. De verspreiding kan zeer snel gaan. Vooral bij vochtig en warm weer is de verspreiding snel, zeker als er nog een beetje wind bij is.

Naast de snelle verspreiding door de wind kan de aantasting ook via de grond optreden. De sporen kunnen tot 4 jaar in de grond overleven.

VROEGER.

Phytophthora is een ziekte die vooral op aardappelen en tomaten voorkomt.

De ziekteveroorzaker is de oömyceet Phytophthora infestans. Oömyceten lijken erg op schimmels, maar zijn het niet; daarom worden ze wel pseudo-schimmels genoemd!

Rond 1850 was deze ziekte in Ierland de oorzaak van een grote hongersnood.

Vrijwel alle aardappeloogsten mislukten. Reden voor veel Ieren om te emigreren.

KENMERKEN.

Een besmette aardappelplant begint te verkreukelen. Op het blad treedt een vlekvormige bruinverkleuring op. Door de sapstroom in de plant wordt de ziekte verder verspreid. Stengels worden aangetast waarna de knollen aan de beurt zijn. Zie de foto's hiernaast.

Uiteindelijk volgt totale afsterving van blad, stengels en knollen. Op tomaten zijn de symptomen hetzelfde.

WAT IS ER AAN TE DOEN?

Op onze tuin wordt er in principe niet gespoten.

Bij constatering dient men de aangetaste planten direct te verwijderen en af te voeren in een plastic zak.

Planten nooit op de composthoop ter compostering. Dat is vragen om ellende.

De knollen dient men zeer zorgvuldig te rapen. De ziekte blijft immers over in de achterblijvende knollen. Mochten er per ongeluk toch knollen achterblijven en het jaar erop weer uitkomen ook deze meteen afvoeren.

KAN MEN DE ZIEKTE VOORKOMEN?

Nee, dit is nooit te voorkomen. Wel kan men het erg beperken door teeltmaatregelen te nemen. Ook alert blijven bij jezelf maar ook bij andere tuinen. Zie je iets dat lijkt op de phytophthora geef dat dan door aan de betreffende huurder.

EN VERDER...

- 1) Pas een goede vruchtwisseling toe. Bekijk de aardappelkaart om te kijken waar de aardappels en of tomaten vorig jaar stonden. Dit
- 2) Aardappels, tomaten en paprika maar eenmaal per 4 jaar op hetzelfde perceel. Dit is ook in de wet geregeld. Bij constatering van deze overtreding volgt een hoge geldboete.
- 3) Kies vroege soorten, bijvoorbeeld Première of Frieslander.
- 4) Verplicht afvoeren van aangetaste planten.

- 5) Op ruggen kweken van de aardappels. Daardoor houden ze droge voeten. Daarom ook spaarzaam zijn met water geven.
- 6) Plantafstanden ruim aanhouden. Denk eerder aan 60cm rijafstand en 50 cm in de rij. Het gewas kan dan makkelijker opdrogen.
- 7) Op tijd poten en de knollen voorkiemen. Daardoor heb je een vroege oogst en misschien nog behoorlijke aardappels.
De aantastingen van de aardappelziekte komt meestal rond de maand juli.
- 8) Rooien bij droog weer en de knollen laten opdrogen.
- 9) Rooi zorgvuldig en bewaar geen aardappels op de tuin.
- 10) Kies voor min of meer resistente rassen, bijvoorbeeld Texla.

en **last but not least:**

Er geldt een wettelijke verplichting deze aardappelziekte te bestrijden. Dit geldt ook voor hobbytuinders.

De aardappel hoort tot de nachtschadeachtigen, een groot plantengeslacht.

Alle planten uit dit geslacht hebben één ding gemeen en dat is de bloemvorm. Bekende soorten zijn naast de aardappel

- o.a.
- tomaat
  - paprika
  - aubergine

Ook enkele sierplanten o.a. de Datura, en de Pepino (ook eetbaar). horen bij deze groep.

Een grote bekende is ook het Bitterzoet. Zie de foto links. Een onkruidsoort die vrij algemeen voorkomt.

Een mooie site over de solanaceae (latijnse naam voor nachtschadeachtigen) is:
<http://www.volkoomen.nl/S/solanum.htm>